

OTA YHTEYTTÄ

Jätä menovinkki

Sähköpostilla:

kulttuuri@kymensanomat.fi

Verkoissa: kymensanomat.fi/kulttuuri

Outi Palmu 05 2100 5364

Kulttuuri

Taide-
toimikuntaan
uusia jäseniä

ALUEELLISILLE taidetoimikunnille on nimetty uudet jäsenet kaksivuotiselle toimikaudelle.

Kaakkois-Suomen taidetoimikunnassa Etelä-Kymenlaaksoa edustavat vuosina 2015–2016 rakennustutkija **Timo Lievonen** ja kuvataiteilija **Petteri Ikonen** Kotkasta sekä kirjailija **Annukka Järvi-Herlevi** Haminan Reitkallista.

Kaakkois-Suomen taidetoimikunnan uudeksi puheenjohtajaksi on valittu muotoilija **Kai Härmäläinen** Lappeenrannasta. Muut ryhmän jäsenet ovat lappeenrantalainen näyttelijä **Sanna Kempainen**, imatralainen kuvataiteilija **Janette Holmström**, muusikko **Simo Helkala** Valkealasta sekä tekstiilitaiteilija **Ulla Sinkkonen** Kuusankoskelta.

Alueelliset taidetoimikunnat ovat Taiteen edistämiskeskuksen asiantuntijaelimiä. Ne päättävät taiteilijoille, taiteilijaryhmille ja yhteisöille myönnettävistä apurahoista ja palkinnoista alueellaan.

Marja Manninen
valittiin Vuoden
alumniksi

HELSINGIN yliopiston vuoden 2015 alumniksi on valittu Yleisradion Moskovan kirjeenvaihtaja **Marja Manninen**. Alumnijhdistys myöntää arvonimen vuosittain henkilölle, joka on toiminnallaan ja esimerkillään tukenut sekä edistänyt akateemista arvostusta omalla alallaan.

Sippolassa syntynyt Manninen sai Suomen Kuvalehden journalistipalkinnon vuonna 2007. Hän on työskennellyt Ylen Moskovan kirjeenvaihtajana vuodesta 2010.

Kirjallisuuden
Nobel-voittaja
julki torstaina

TUKHOLMA. Kirjallisuuden Nobel-voittajan nimi selviää tämän viikon torstaina. Ruotsin akatemia kertoo, että palkinnon saajan nimi ilmoitetaan tuolloin kello 14.

Viime vuonna palkinnon sai kanadalainen novellikirjailija **Alice Munro**. Palkinnon arvo on noin 900 000 euroa.

Ennakkospekulaatioissa ja vedonlyöntiyhtiöiden listoilla vahvimpia voittajasuosikkeja ovat olleet muun muassa japanilainen **Haruki Murakami**, kenialainen **Ngugi wa Thiong'o** ja syyrialaisrunoilija **Adonis**. Mukana arvailuissa ovat vilahdelleet myös perinteiset nimet **Philip Roth** ja **Milan Kundera**.

Päätöksen voittajasta tekevät akatemian 18 jäsentä. |STT

Kultakuume
lumoaa
Sinfonietta
säestyksellä

KOTKA | Charlie Chaplinin mestariteoksen alkuperäinen mykkäversio esitetään ensimmäistä kertaa orkesterin säestämänä Kymenlaaksossa.

KANERVA JALARVO

TÄSSÄ on soitettavaa pienen oopperan verran, totea kapellimestari **Kimmo Tullila**.

Hän viittaa edessään pöydällä olevaan 472-Sivulseen partituuriin, joka on orkesterisovitus **Charlie Chaplinin Kultakuumeeseen** säveltämästä musiikista.

Kun Kymi Sinfonietta päätti hankkia oikeudet alkuperäisen vuonna 1925 valmistuneen mykkäelokuvan säestämiseen, tuli partituurin mukana tarkat ohjeet valkokankaan materiaalin laadusta lähtien. Myös kapellimestarille oli tiukat vaatimukset.

Suomessa Tullila on ainoa, joka johtaa mykkäelokuvien säestyksiä. Chaplinin filmeistä hän on johtanut *Sirkuksen*, *Nykyajan* ja *Kaupungin valojen* live-esitykset. Kultakuumeen säestyksiä hänellä on taka-

Uusi Dallas-sarja lopetetaan

Amerikkalainen tv-yhtiö TNT on päättänyt lopettaa Dallas-sarjan uuden version. Sarjaa ehdittiin tehdä kolme kautta. Uusi Dallas perustui huippusuosituun samannimiseen televisiosarjaan, joka oli tuotannossa vuosina 1978–1991. /STT

KIMMO SEPPÄLÄ

TIINA AHO
 @lehtimedia.fi

KOMMENTTI

Mykkäelokuva on tätä päivää

KYMI SINFONIETTA säestää mykkäelokuvan. Tempaus on kulttuuriteko – ja kovasti tätä päivää.

Mykkäelokuvat palasivat äänekkäästi parrasvaloihin muutama vuosi sitten.

Ranskalainen, mustavalkoinen mykkäkomedia The Artist rohmusi Oscareita. Espoo Cinén ohjelmassa oli varhainen scifi-elokuva, Georges Mélièsin Matka kuuheen (1902). Radion Sinfoniaorkesteri ja suomalaiset säveltäjät tuottivat uutta musiikkia kotimaisiin mykkäelokuviin, ja lopputulokset nähtiin myös televisiossa.

15-vuotias Forssan Mykkäelokuvafestivaalit julisti tänä vuonna, Kymi Sinfoniettan tapaan, Chaplinin ilosanomaa. Musiikista vastasi muun muassa Sibelius-Akatemian väestä koottu filmiorkesteri.

Haastattelin aikoinaan muusikoita, jotka mykkäelokuvien kiehtova maailma oli vienyt mukanaan. Cleaning Women -yhtyeen Risto Puuruselta heltisi vinkki heille, joita ajatus mykkäelokuvasta lähinnä haukotuttaa:

– Aika helppoa on lähteä liikkeelle mistä tahansa Chaplinin pitkästä elokuvasta. Ne ovat niin ajattomia, että hämmästyttää.

Tänä vuonna on kulunut 125 vuotta Charlie Chaplinin syntymästä ja 100 vuotta kulkurihahmon ilmestymisestä valkokankaalle. Kultakuumeen säestystä johtava Kimmo Tullila seuraa tarkasti elokuvan kulkua partituurin edessä olevalta näyttöltä.

naan jo kolmen esityksen verran.

– Se on klassikko ja yksi suosi-keistani. Tehtävä on haastava, koska soitettavaa on paljon ja tempo vaihtelee. On oltava hereillä, sillä kuva ei odota.

KULTAKUUME kuuluu Chaplinin pääteoksiin ja rakastetuimpiin elokuviin. Tiettävästi se oli myös ohjaajan oma suosikki – elokuva, josta hän halusi tulla muistetuksi.

Usein Kultakuumeesta on esitetty jälkiäänitetty versio. Vuonna 1942 Chaplin lisäsi mykkäelokuvaan kertojaääneen, luopui väliteksteistä ja typisti leikkausta. Elokuvahistorioitsija **Peter von Bagh** totesi kirjassaan *Chaplin* (Like 2013) vuoden 1942 version olevan ohjaajaltaan ”oman mestariteoksen tiedostamaton murha”.

Nyt nähtävää alkuperäisversio-ta Kymi Sinfoniettan toimitusjohtaja **Riikka Luostarinen** kuvailee huikeaksi.

– Chaplinilla oli kyky saada ihmiset nauramaan vaikka kyynelten läpi.

ELOKUVAN varhaisvuosina harva mykkäelokuva oli todellisuudessa äänetön. Elokuvateattereissa niitä esitettiin pianon tai akustisten äänitehosteiden säestyksellä.

2000-luvun puolella mykkäelokuvat ovat saaneet jälleen uutta nostetta. Luostarisen mukaan yksi selitys buumille löytyy elokuvamusiikkien uusista orkesterisovituksista. **Timothy Brock** sovitti *Kultakuumeen* ensi kertaa sinfoniaorkesterille vasta vuonna 2007.

TULLILA toteaa Chaplinin olleen nero ja perfektionisti paitsi elokuvantekijänä myös muusikkona.

Hänen mukaansa ohjaaja-säveltäjä-näyttelijä soitti myös pianoa ja viulua vaikka väärinpäin.

– *Kultakuumeessa* hän lainaa taitavasti Brahmsin ja Rimski-Korsakovin teemoja. Ne tukevat tunnelmaa hienosti.

Liikkuvan kuvan ja orkesterimusiikin yhdessä muodostamaa tarinankerrontaa Tullila kuvailee ainutlaatuiseksi elämykseksi.

– Tunnelma salissa on toisenlainen, kun musiikki soi elävänä. Emootio välittyy live-esityksessä parhaiten.

Kultakuume Kotkan konserttitalolla 9.–10.10. klo 19. Elokuvan esittely klo 17.30–18.15. 9.10. esittelijänä Kimmo Laine ja 10.10. Antti Pönni.

Kestotilaajan etukortti

Tiina Tilaala

KESTOTILAAJAN PRESSIKORTTI

Timo Tilaaja

Kymen Sanomat

Kymen Sanomien kestotilaajan etukortti on nyt

PRESSIKORTTI

Seuraa kestotilaajan etuja omasta lehdestäsi!

Taidepalkinnot Olavi Heinolle ja Antarekselle

TAIDE | Kaakkois-Suomen taidetoimikunta palkitsi kotkalaisen kuvataiteilijan ja kouvola-laisen taidekeskuksen.

ANNE PENTTINEN

KAAKKOIS-SUOMEN taidepalkinto on myönnetty sekä kuvataiteilija **Olavi Heinolle** että Taidekeskus Antarekselle.

Kaakkois-Suomen taidetoimikunta palkitsi sippolalaisen Antareksen 4 000 euron palkinnolla merkittävästä taiteellisesta työstä alueen hyväksi. Kotkalainen Heino sai 1 000 euroa pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta elämäntyöstään sekä toiminnastaan taiteilijana ja taidekuraattorina.

OLAVI HEINON (s. 1953) tuotantoa on ollut esillä useissa suomalaisissa taidemuseoissa ja gallerioissa sekä ulkomailla muun muassa Tallinnassa, Tartossa ja Pariisissa. Hänen teoksiaan on valtion taidekokoelmassa sekä Kouvolan, Lappeenrannan, Imatran, Joensuun ja Tarton taidemuseoissa.

Lisäksi Heinolla on runsaasti tietoa alueen taiteilijoista. Taide-

RAIMO EEROLA

Olavi Heino

toimikunta kutsuu useissa taide-näyttelyissä kuraattorina toiminut-ta kuvataiteilijaa Etelä-Kymenlaakson taiteen muistiksi ja Kotkan taidemuseoksi.

Heino on myös julkaissut muun muassa runoteoksia.

ANTARESTA johtavat kuvanveistäjä **Tiiu Anttinen** ja 18 ammattitaiteilijaa, jotka muodostavat Kulttuurihdistys Antares ry:n. Taidekeskus siirsi toimintansa vuonna 2012 Ruokolahdelta Sippolaan, vanhan meijerin tiloihin.

Antares haluaa parantaa vaikeasti työllistyvien taiteilijoiden asemaa, tuottaa taidenäyttelyitä ja tarjota taiteilijoille työhuoneita sekä asuntoja.

Tiloissa työskentelee tällä hetkellä kaksi taidemaalaria, kaksi tekstiilitaiteilijaa, animaatiotaiteilija ja kuvanveistäjä.

Keskuksessa myös järjestetään kaikille avoimia kursseja ja opetusta.

Taidepalkinnot maksettiin veikausvoittovaroista.

JANI SOURANDER

Tiiu Anttinen

KOLAHTAAKO?

Tarina luopumisesta ja uudesta alusta

KOTKA. Kotkan Kolahtaako?-elokuviikon aloitti maanantaina **Dome Karukosken** ohjaama *Mielensäpahoittaja*, joka nähdään tänään tiistaina kello 14 uusintaesityksenä. **Tuomas Kyrön** samannimiseen suosikkikirjaan perustuvan elokuvan pääosassa näyttelee **Antti Litja**.

Tiistai-illan elokuvana nähdään dokumentti suomalaisesta kitara-legendasta **Jukka Tolosesta**. 1970-luvulla kansainväliseen menestykseen noussut Tolonen ajautui vähitellen huumeiden maailmaan ja päätyi lopulta Keravan vankilaan. Vankilassa Tolonen saa uuden ot-

teen elämästä ja musiikista, vaikka kitaraa ei enää pystykään soittamaan.

Lasse Keson käsikirjoittamassa ja ohjaamassa elokuvassa seurataan Tolosen vaiheita vuosina 2006–2012 huumehöyryisten kitarasessioiden, oikeudenkäynnin, vankilan ja vankilasta vapautumisen kautta.

Elokuvaa on kommentoimassa Jukka Tolonen itse sekä elokuvan ohjaaja Lasse Keso.

Kinopalatsissa ti 7.10. Mielensäpahoittaja klo 14 ja Tolonen klo 18.30.